

VAN OVER DE IESSEL

Januari 2013

Met in disse editie:

- Gast van aanderweg: Peter Weusthof oet Rossum
- 'Van de redactie': Bert Wolbert.
- Rubriek: 'Evven vuurstellen.' De leste moal (dree schrievers)
- 'Carnavale a Venezia': Femmy Woltman-Groen
- 't Leste verhaal, 'Derk Treksloot', Henk Vos.

Colofon

• Joargaank 04, Nummer 01

• Oetgave: 1 januari 2013

• Duur: Schrieversond Overiessel
lesselacademie
Twentse Welle
Provincie Overiessel

Redactie: Wim van Leussen
Henk Vos
Bert Wolbert
Riek van der Wulp
Lo van der Wulp

Redactieadres: riekenlo@chello.nl (Riek en Lo van der Wulp)

Webpagina: Wim Holsappel

Lay-out: Liane Stam.

Foto's: Riek van der Wulp, Bert Wolbert, John Stam, Carla Scholten Linde,
of ne biedreage van de auteur

Volgende editie: 01-04-2013

Biedreagen

Oeterlijk 2 moand vuur 'n doatum van oetkommen!

b.v.k. 11pt. letter Times Roman

evt. foto/tekening (>0.5 Mb of 300 dpi) los der bie!

Spelling: dee gebroekelijk is in de regio.

Met vermelding van naam auteur en strek woar het dialect vot koomp

Correctie op interview met Philoméne Bloemhoff

Correctie en aanvulling op het artikel van Philoméne Bloemhoff-de Bruijn in het vorige nummer.

Correctie: Na Het West-Stellingswerf hef ze niet van huus uut met è-kregen. "Ik was nog heel jong toen ik mi-j al interesseerde veur dialect", moet staan: **"Ik heurde in de polder heel veule verschillende dialecten en dat boeide mi'j. As ik in Brabant bi'j de familie was, wo'k dat ok eigenlijk wel proaten kunnen. Dan geef ie jow derbi'j, dan blief ie niet buten stoan"**.

Als aanvulling in een ander gedeelte moet staan: **Et meeste materiaal is inmiddels verwarkt en gepubliceerd door Philoméne Bloemhof-De Bruijn in; 1994, 1998, en Spa 1996, 2000, 2004, en 2011. Bijna alle gegevens bint inmiddels in de computer in è-voert. Behalve "Et woordenboek van de Overijsselse dialecten", wat nog steeds deurlop. Et ofvroagen is kloar mar et invoeren nog niet.**

De tekst van de moand REIZEN was nich van augustus 2012 mer van **2008**.

Met excuses van Henk Vos.

De redactie wil hierbie ok Philoméne van harte feliciteren met ear promotie tot doctor op 15 november 2012. De titel van ear proefschrift was: "Anderhalve eeuw Zwols. Vocaalveranderingsprocessen in de periode 1838-1972" Knap weark!

Meuite weerd um te weten

'PLAT PROATEN IN DE OLDE MOATEN'

In 'meert dialectmaond' 2013 gaot de streektolaovond van de Noordwest Overiesselse Schrieverskring in Veldschuur Bid en Werk alweer de zesde editie tegemoet.

Met een verhaal of een gedicht bi'j een afbeelding van de inspiratiebron willen de schrievers u op verschillende manieren verrassen met hun taolgeveul. Henk Hooijer vult het muzikale gedeelte en Albert Greveling zal de aovond an mekare praoten.

Schrievers en de medewerkers van de 'Veldschuur' nödigen u dan ook van harte uut op vri'jdagavond **8 maart 2013 om 20.00** uur in: **Veldschuur Bid en Werk Wijkweg 2 7954 HP Rouveen, nabij Hasselt** De toegang bedraagt € 5,-. Dit is inclusief 1 consumptie.

VEURLEZEN OP ZOLDER

In et kader van meert dialectmaond leest de 'Taelkrink' van Gællemuun (Genemuiden) weer veur op zolder.

Vrijdag 15 meert 2013 umme 19.30 uur begint et.

In verbaand met de verbouwing van et veurmaelige stad'uus, is de locatie momenteel nog niet bekend, maer oldt de regionale pers en de site: www.oudgenemuiden.nl maer in de gaeten, door wördt et wel op tied an'egeven.

Veur de pauze treden de leden van de 'Taelkrink' op en noa de pauze is d'r een 'Open podium'.

Wel van te veuren angeven aa-j ook op willen treden.

Ie kunnen dan even bellen met Riek van der Wulp 0578 692 561 **EEN ECHTE ANROADER!**

BODBREEF: KREENK VUUR DE TWENSTE SPROAK.

3e joargaank nr. 3 (Herfst 2012)

In disse oetgave andacht vuur:

Concreet & Abstract (1) Ne lesriege oaver het Twents, duur Harry Morshuis

Tweetalige Plaatsnaamborden vuur Twente, duur Gerrit Dannenberg.

'Ik kan van geluk mangs nich sloopen', interview met Gé Nijkamp.

Twan Huys döt ok plat. Oet de serie 'Dat is andere taal' op Ned 2.

Verkiezing van het Meuiste en Lellijkste Twentse woord van 2012.

"'n Vingerhood", 'n woar verhaal schrevven duur Anne van der Meiden

"'n Veurwoarkraamp van Eanske in 2000', duur Janny Friskus-Beunk

Wieder van heelvöl schrievers, ook dee in Van Over de lessel publiceerd, mooie gedichten en verhalen.

Meer weten/ abonnement: Gerrit Dannenberg. Mail: dannenberg@twenthetekst.nl

DE CANONS VAN OVERIESSEL

Rond de tied dat dit tiedschrift oetkoopt wördt der in völ gemeentes of oale gemeentes het project van de CANON ofslötten. In good 20 gemeentes van Oaveriessel is dit al gebeurd. In maximaal 50 vensters, zeg mer 'n kralensnoer van hoofdstukken, is de geschiedenis en cultuur opschrevven en toolicht met illustraties, foto, geluudsfragmenten en films. Der is zölfz ne App van maakt, woarmet ie op alle biezondere stie in Oaveriessel de CANON könt lezen.

Alles steet op internet bie www.canonvanoverijssel.nl

Ok hebt völ plaatselijke Heemkunde of Historische verenigingen der 'n mooi book van maakt.

Wat opvalt is dat de **Streektaal** hoast nich an bod koopt. Zunde dat an dit zoa belangriek culturele erfgoed zoa weanig andacht wördt schunken. Alleen Hellendoorn (*Johanna van Buren*) Riessen (*klinkergebreek, aansprekvormen en spreekweur*) Vollenhove (*Garriet-Jan en Annegien*) Weerselo (*Doe -Ie*) hebt der in 'n venster andacht an geven.

Kieken wat de provincie döt met ear provinciale canon?

Van de redactie...

Het is weer lukt um nen neijjen **-Van Over De Iessel-** in mekaar te zetten. Nummer 12 alweer sinds dat wie 1 april 2010 bint begunnen. As ik dit schrief heb wie nog 'n tien dagen te goan in november 2012 en lik het der boeten nog niks op dat het weenter der ankoomp. Joa, de beum wördt al ear blad kwiet, het boesket luk, ie hebt mangs de haanske neudig, mer wieder gen ongemak. Het zol zoa mer können as ie dit least, begin 2013, dat der nen pak snee lig, dat het vrös dat het kraakt, of dat ie duur 'n gladden nich boeten de deur dörft te kommen en dat de ene kuub gas der deur vlög noa 'n aander. Ik wet het nich. Het klimaat is grillig en nich te sturen.

De digitale breevenbus van dit tidschrift löap ok disse moal weer oaver met verhalen, proza en poëzie. Doar bin wie as redactie bliej met, want dan könt wie keuzes maken en 'n good tidschrift in mekaar spiekeren. Dit moal en dat vuur het lest, drie schrievers dee zich vuursteld.

Ik bin der trots op dat ik disse moal 'n interview mocht doon met Peter Weusthof, nen schriever oet mien geboortedoarp Rossum. Ok bint der weer biedreagen van ounze 'vaste' schrievers zoas Fenny Martens met 'n gedicht oaver de zigeunermuzikant. Ie zeet het zoa vuur oe. Ne prachtige aquarel van Klaas vd Veen steet der bie het biezondere gedicht van Femmy Woltman en Corrie Overmars zöt toch wal wat in lespeggels. Apart is het stuk van Gerrit Kuijk oaver de devotie van Schalkhaar. Jannie Bakker is in gevecht en Antoon Engelbertink hangt het zweerd van Damocles boaven zien heufd. Minke Kraijer zöt het water stromen, Co Mateboer zit an zee te koekeloeren en Mineke Mollink hef ear 3 gedichtkes. Altied vermakelijk. Het gedicht van Doortje Stam is weer van 'n hoog niveau, net zoa as dat van Dick Podt. En,tja, wat ie van het verhaal van Henk Vos vindt dat wet ik nich. Het is wal biezunder. Allemoal völ daank!

De leste moal.

Ik neumen het net al. Het klimaat is grillig en nich te sturen. En ik mot toogevven mangs geldt dat ok vuur mie. As 'n project good löp dan kiek ik altied al weer oet noar wat aanders. Ik hol der van luk met völ enthousiastme te beginnen en dan noa verloop van tied het oaver te loaten an aanderen. Ondertuske kiek ik alweer oet noar wat neijs. Dat is een van de redenen dat ik in de jaarvergadering in het veurjoar van 2012 heb angevven te stoppen met het redactieweark van dit tidschrift.

Dit nummer is dan ok mien leste nummer as redactielid. Het besloet wat hier ok metspölt is ok dat ik gen zicht heb op hoövöl Ieu dit tidschrift now least en wat ze der van vindt. Dat fustreert mie 'n betke en wet ik nich woar ik miene kostbare tied vuur broek.

Daanken wil ik op de eerste plaats miene beade mede-redactieleden Riek van de Wulp en Henk Vos. Met völ enthousiastme en weanig gedissel heb wie iederbod de nummers in mekaar zet. Altied gun doaran vuurof ne zakelijke/gezellige bijeenkomst in Nijverdalen. Ok wil ik daanken het bestuur van de Schrieversbond dee op gezete tieden hebt metproat en biestuurd. En dat geldt ok vuur Albert Bartelts en Harry Nijhuis, woarbie Albert der altied vuur hef zoagd dat alles via de webmaster op de website kwam. Ok völ daank an Liane Stam dee de nummers zoa mooi opmaakt en vuur 'n deel Truus Wijnen vuur de profesionele foto's.

Ik hop mer een ding dat dit project verdan geet en doar heb ik met de neije redactieleden Lo van der Wulp en Wim Leussen alle vertrouwen in. As leste wil ik alle schrievers daanken, want dit platvorm is der speciaal vuur jullie. Schrief verdan! En dan blieft nog oaver de leazers. Ik ken oe nich, ik wet nich met hoövöl ie dit least, ik wet nich woar in de wereld ie dit least, met geniet der van en blief leazen en veural: loat eens 'n moal wat van oe heuren.

Het geet oe good.

Bert Wolbert, Oldenzaal

Inhoald

Titel	Schriever	Bladziede
Colofon		2
Meuite weerd um te weten		3
Van de redactie	Bert Wolbert	4
Inhoald		5
Evven vuurstellen	Femmy Martens, Minke Kraaijer en Antoon Engelbertink	6
Carnavale a Venezia	Femmy Woltman-Groen	8
Gast van aanderweg: Peter Weusthof	duur Bert Wolbert	9
Iespegel	Corry Overmars	12
Lève Schalkhaer !	Gerrit Kuijk	13
Gevæcht	Jannie Bakker	14
De Zigeuner muzikaant	Fenny Martens	15
Een streumpien	Minke Kraaijer	16
Damocles	Anton Engelbertink	17
Zeegezegte	Co Mateboer	18
Dree gedichtkes	Mineke Mollink	20
Hoe varre za'k gaon?	Doortje Stam	21
Winter an zee.	Dick Podt-Schoten	22
't Ieste verhaal: Derk Treksloot	Henk Vos	23

Even veurstellen

Fenny Martens-Berends:

Ik bin in 1940 geboorn in Hulslen nen gehucht bieij Nijverdal. En bin doar getrouwd met Jan Martens en wiej hebt saam drie dochters. Van thuus uut preutn wiej aaltied a het Sallaands dialect. Mar umme det ik geerne met taol bezig bin heb doarumme nen spellingscursus e'volgd bieij Prof.Dr. H.Entjes en Dr.J. Bouwhuis. Doarnea he-k ter neet völle met e'doan. Ik wa druk met programma's en interviews maakn veur de LOH televisie in Heldern.

In 2007 heb ik de Kroonpries e'wun, en heb doarnea ok gepubliceerd in Twents Volksblad de Karkesproake, mar ok in Libelle en Noaber. Ok bin ik nog genomineerd veur de Rabo Literatuurpries met het gedicht Harfst op de Sallaandse Heuvelrug. Bieij de Schrieversbond Overiessel bin ik bieij e'komm noa nen eervölle vermelding van het gedicht Oalen Griezen. Ik heb oonderhaands twee gedichtenbundels uut egeam. 'Mien Modersproake' en het 'Labyrint'. In den leste bundel stoat mear christelike en wat geveulige gedichten.

Mar noew op dit moment heb ik a bienoa twee joar nen column in het Rijssens Nieuwsblad. Elke wekke nen gedicht in streektaol over van allelei oonderwarpen. Ik bin nog a moralistisch in mien gedichten en mag geerne kritiek leaveren op plaatselike gebeurtenissen.

Sinds kot bin ik ok lid ewun van'n Kreenk vuur de Twentse sproake en publiceer in de Bodbrief. Dit kleane gedicht wol ik oewleu nog met geam.

As ik verdreetig bin, kan ik in mien eagen sproake
Het geveul good kwiet, en miej dan loaten goan
En met wat humor, in dee meuje sproake
Ko-j miej begriepen en ok good verstaan.

Minke Kraijer:

In 1950 bin-k geboren in Zwolle en ebbe döör zo zächiesan in bi'jnao alle wieken van de stad ewoond. Sins kört wonen mien man en ikke in de olde wiek Berkum, eigenlijk meer een döörp op zich maer dät toch wel bi'j Zwolle eurt. In 1996 bin-k met 't skrieven van dialect begunnen. Vanaf die tied bin-k mi'j goed in de streektaal gaon verdiepen, althans in de Zwolse taal. Samen met nog vief andere dialectskrievers moech ik in 1998 bi'j de Zwolse krante de column 'Pennenstreken' skrieven. Ieder van ons was dan umme de zes wèken an de beurte. Twie jöör later bin-k ook in de uus-an-uuskrante De Pèperbusse begunnen met mien column Zwolse praot, jörenlank elke wèke maer de leste paer jöör wier dät um de wèke en döör bin-k nog steeds druk met. Op verskillende menieren maak ik mi'j druk umme de Zwolse taal in stand te ollen want in zo'n grote stad wöört dät steeds minder umdät ter völle luu van elders in Zwolle kommen wonen die gien Zwols kennen. Umme de streektaal binnen Zwolle dan ook lèvendig te ollen, gèef ik jöörlijks de Zwolse Taal & Cultuur Cursus in 't Deltion College en organiseer ik (samen met de lesselacademie, 't Istorisch Centrum Aoveriessel en de catering Feest & Culinair) en presenteer ik 't Groot Zwols Dictee. In 2013 wöört dät de 13e keer.

Värder zit ik bi'j de wärkgroep lesselacademie en stelle de Aoveriesselse skeurkelender samen. Van disse wärkgroep kommen de meeste stukkies en sprèekwoorden weg veur de kelender maer netuurlijk ook van andere dialectskrievers uut Aoveriessel. Naost dit alles zit ik nog bi'j de Zwolse dialectkringe en bin-k lid van de Overiesselse Skrievers Bond sins de oprichting iervan, allenig bin-k ter de leste jören niet echt actief met bezig wègens allerande drukte.

Ook skrief ik veraelen en gedichten in 't Nederlands maer dät is weer andere koeke. 6

Antoon Engelbertink

Antoon Engelbertink (Losser, 1944) debuteerde in 2009 met het sprookjesboek *De avonturen van prinses Fenne en prins Eden*, dat hee samen met ziene kleindochter Elyse Meier (Hengelo, 1998) schreef. Exact drie maanden later, op 10 juli, verscheen ziene eerste dichtbundel *Waardevolle en loze gedichten*.

De tweede dichtbundel *Als parfum was compleet niej* en is verschenen op 18 september 2009. Biej ziene nije oetgever Free Musketeers B.V. te Zoetermeer verscheen op 15 februari 2011 ziene eerste omvangriek misdaadroman *Het geniepige vergif*.

Zien vijfde boek is nen echte thriller worden, getiteld *De tweede moord in Baaiduinen* dat verschenen is op 28 september 2011. Kun iej lenen in de bie.

Het is ziene bedoeling nen serie thrillers te schrijven woarvan dit spannende boek het eerste is. De verhalen draajt om het pas opgerichte politieteam 'Mobiele Misdaad Brigade' (MMB) dat landelijk inzetbaar is.

Belofte maakt schuld. De tweede thriller in de serie MMB verscheen op 5 mei 2012, getiteld *Een moordvent. Lig binnenkort ook in de bie*.

De derde thriller verscheen op 13 oktober 2012, getiteld *Een rasechte oplichter*. Het dagblad *De Twentsche Courant Tubantia* schreef in 2009 nen schriefwedstried oet.

Antoon beheurn tot de drie trotse prieswinnaars, hee eindigde ex aequo op plek twee. Hee werd deur radio Oost en meerdere kraanten geïnterviewd. Hee las veur oet eigen werk in het stadstheater *De Bond* in Oldenzaal tiedens het Eerste Twentse Kinderboekenfeest. In verband met de nationale veurleesdaagn las hij in 2010 veur oet twee jeugdbeuk in de Jenaplanschool *De Klim-op* te Oldenzaal woarvan verslag werd doan in twee plaatselijke kraanten.

Antoon Engelbertink oet Hengel (Hengelo-Ov.) is sinds april 2010 lid van de SchrieversBond Oaveriessel en leaverde in dat verband biedreagen in het Twentse dialect veur het Digitaal Tiedschrift *Van Over De lessel* in de vorm van korte verhalen en gedichten.

Zo ook in den *Niejen Bodbrief*, nen oetgave van de vereniging *Kreenk vuur de Twentse Sproak*.

Tussentieds deed hee met an verschillende dichtwedstrieden. Met mear leeft negen gedichten ging hee deur noar de volgende ronde van de Turing Nationale Gedichtenwedstrijd.

Aandere gedichten werden opnommen in de bundels *Overijssel, Friesland en Noord-Holland* van het Dagblad *Trouw* in het kader van *Dicht in de buurt*. In de regionale periodieken *Ons Oldenzaal* en *Hengelo toen & nu* werd werk van Antoon plaatst. In 2012 is hee lid van de lezersjury van oetgeverij *Freemusketeers B.V.*

Carnavale a Venezia

Het geheim achter het masker

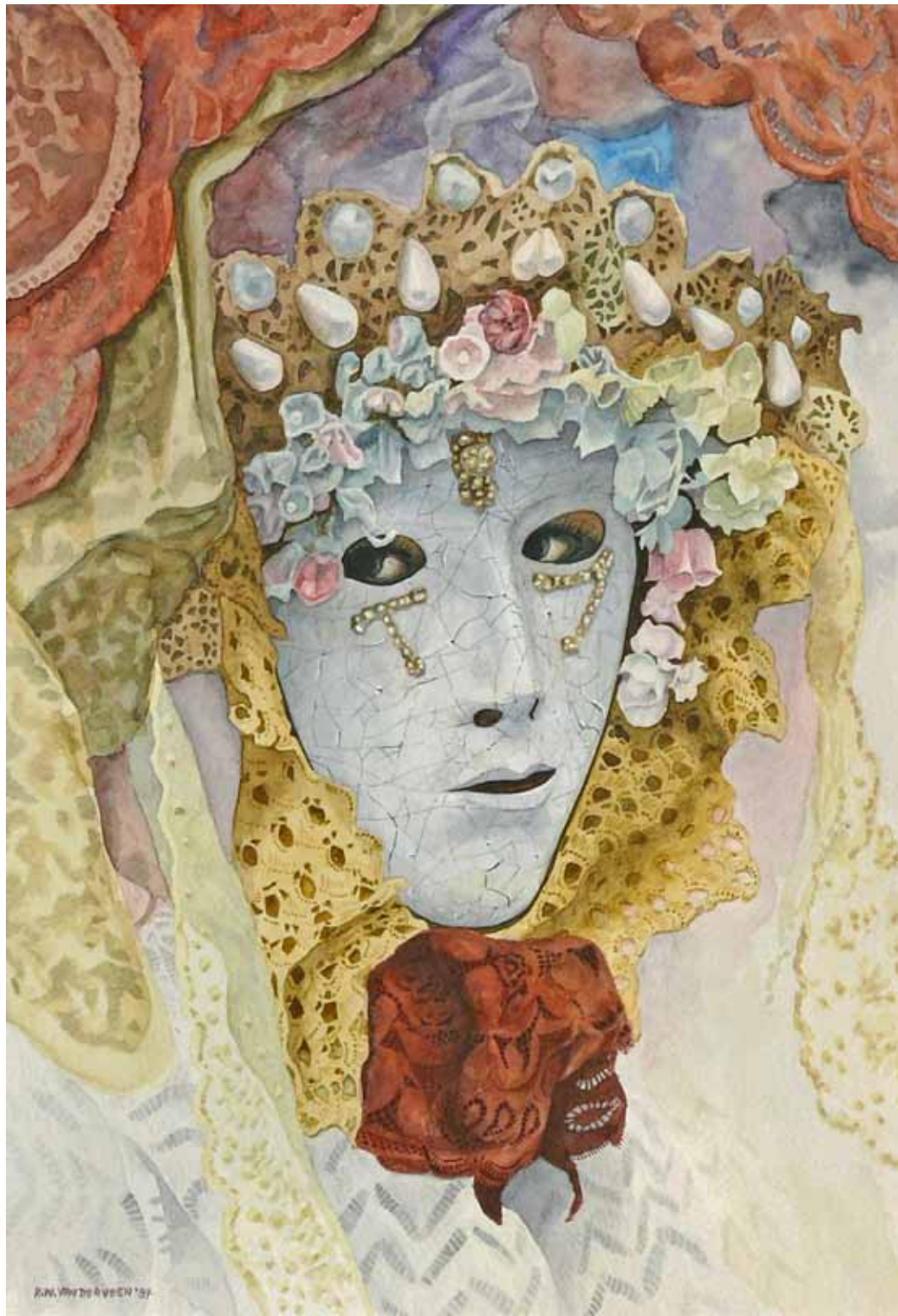
Een eugen blik wordt
geweld an-edaon en
oldt zich schuul
aachter een masker
wat geheimen verbaargt

Een somber aanzien
waorop versiering en glitters
gien antwoord geven en
blieven zwiegen over
et waore karakter

Een carnavaleske betovering
vangt ieders andacht
olt toekomstverwachting in
hoe cultuur en gewoonten
mit een
verborgen glimlach
worden over-edreugen.

*Femmy Woltman-Groen
Giethoorn*

*Aquarel van Klaas vd Veen
Giethoorn*

Gast van aanderweg: Peter Weusthof

duur Bert Wolbert

Dissen oavond fiets ik noar mien geboortedoarp Rossum. Ik mot in de Beatrixstraat wedden en deank de weg te kennen. Mer het wördt 'n dwalen. Noa de Julianastroat, Bernardstroat, Oranjestroat, weerum, Wilhelmina stroat, zee ik het bröcke: 'Beatrixstroat'. Het döt mie deanken an een van de strofen van het gedicht: 'Met Kerstmis' oet 'n bundel **'Dag Truus'** van 'n schriever dee ik voort goa interviewen.

*Wie loopt de Beatrixstroat in veurbie Lammerink en Weusthof
Kiek, Bakkers Toon kloeft net 't leste konienbutke of
Dan verdan deur de Irene- en Oranje stroat
Heur 'n Plechlemus us sloan zo prachtig in de moat.*

Peter Weusthof döt zölf los.

Hee is nen groten kerel van good vieftig joar met men mooien bos wit hoar.

'Kom der in.'

Wie kent mekaar, wat wil ie ok in zoa'n klean doarp, mer hadden nog nooit met mekaar sprökken en zet ouns daal in de kökken.

'Koffie?' 'Joa.' 'Allens der in?' 'Joa.'

Op zundag 18 november 2012 is der van Peter nen neijen dichtbundel oetkömnen met as titel:

'Dwars door Dinkelland!'

Het is anbödden an de burgemeester van Dinkelland bie B&B Erve Fakkert¹ in Rossum. Het is nen bundel met allemoal gedichten dee opmerkelijke dinge beschriefft in de gemeente, woaras Rossum deel van oet maakt. Zoowel de Nederlandse as de Twentse taal is broekt. Doarnöast hef Carla Scholten Linde der prachtige foto's bie maakt en dat gef 'n bundel 'n mooi anzeen.

De gedichten bint allemoal good herkenbaar en licht humoristisch. Peter zeg, net zoas hee dat ok angef op ziene website, dat hee schrif altied vanoet ne positieve leavensholding. Hee vindt dat der al zovöl wördt klaagd en zeurd.

Dissen bundel is zienen tweeden. In 2009 hef hee, ok te hoap met Carla, 'n bundel: **'Dag Truus'** oetbracht en den geet alleen oaver het doarp Rossum en ziene leu.

'Allemoal verkocht', zeg hee met trots.

Hoo is het begonnen?

As voetballer, doo hee bie RSC voetbalden van de F-'jes tot an de Senioren too, schreef Peter mangs stukkes in het clubblad en zoa is het eagenluk begonnen. Doarnea kwam 'n carnaval. Vuur de gala-oavonden schreef hee hele stukken dee veur het vootlecht wörden bracht en woar Rossum op de hak wörden nömnen. 'Nee, nooit heb ik dubbelzinnige teksten schrevven' zegt Peter. 'De leu heb der altied völ plezeer an beleaft, al kwam de bosschop de ene maal better oaver as de aandere maal. Bie de jaarlijkse carnavalsmis in Rossum maak ik al roem tien joar 'n elf coupletten lang gedicht dat in de kerk wördt veurleazen. Ok mooi!'

In 2002 hef hee, tehoap met ne koppel jonge leu, 'n project opzet um in disse R.K. Keark van Rossum nen musical op te voeren. Dit Godshoes, in het centrum van het doarp mogt doarvuur wörden broekt. Het wörden umbouwd tot 'n groot theater. Zoiets kan in Rossum! De Stichting Rossum Buitengewoon kwam van de grond en het leaven van Dik Trom wörden oetvoer. Oavonden lang oetverkocht, 'n geweldig succes en vuur Peter een van de meeste biezondere en mooiste ervaringen.

Doarna kwam der ne oetvoering oaver het leaven van Anne Frank, dat in het theater in Oldnzel alleen mer volle zalen trök. In Rossum, in het neije Kulturhoes, wörden nog het zölf geschrevven stuk Spagetti of Spruitjes

opvoerd. In 'n gang van zien hoes en in het trappengat hangt nog de posters. Mer umdat iedereen het drok har en drok hef is het allemoal oaver goan. Heurt bie de tied.

Now holt Peter zich, nöast ziene drokke baan bie de ROC en zien gezin, gangs met het schrieven van gedichten en is hee in het doarp betrökken bie het sociale leaven. Elke wek hef hee 'n gedicht stoan in de streekeditie van Dinkelland Visie. 'Ie leert oe an um doar nen geveuligen antenne vuur te ontwikkelen,' zeg Peter.

Vergangen zomer bie de onthulling van 'n monument vuur Willem Wilmink op Kuiperberg in Oatmöske hef hee, op verzoek, 'n biezunder gedicht schrevven en dit veurdröggen.

'Wat zol ie nog geern willen,' vroag ik hem. Hee kik mie an en ik zee dat ziene oagen begint te stralen. 'Ik zol altied nog geern ne revue willen maken woar Rossum en zien leu ne hoofdrol in spölt. Dat lik mie onwies mooi. Wel wet koomp de tied en gelegenheid der nog 'n moal.'

'Ik zol geern 'n gedicht bie dit interview willen opnemen. Wat wis mie metdoon.'

Hee bladert wat in 'n bundel en koomp met het gedicht 'Lattrop by Nigth'. Het geet oaver het döarpke Lattrop vlak bie de greans met Duutslaand woar an 'n rivier 'n Deenkel de sterrewacht COSMOS steet. www.info@e-cosmos.nl Ne mooie foto van het doarp in 'n tweedonker maakt het gedicht biezunder.

Wie nemt ofscheid. Peter Weusthof, ik heb hem better leren kennen. Gen flantuten, doo mer gewoon, dan doo ie al gek genug, mer een met capaciteiten. Ik mag dat soort leu wal.

Vanoet de Beatrixstroat fiets ik röstig op hoes op an.

¹ www.erve-fakkert.nl

Lattrop by night

Is doar hoog boavn wat speciaals te zeen,
dan komt heel Twente voart in de been.
Tehoap noar Lattrop met man en macht
en dan de döp los bie de Sterrenwacht.

Zovöl te kiek'n bie 't nachtelijk uur,
met 'n verrekieker wat een getuur.
Jupiter is d'r en ok de grote Bear
heurt ze Darwin of Onze Leevn Hear?

Wat 'n mooi doarpke as 't donker is.
Vlak bie de Dinkel ne sterrenmis.
Marietje en Hendrik, Truik en Gait,
geniet aait onmeunig van Lattrop by night.

Peter Weusthof
Rossum

Foto: Carla Scholten Linde

Iespegel,

Water druppels
onvermuisbaar egruud
deur kille kolde,
troag
bevreuren
veriest.
Flonkerende luchtbellegies
in een arde glanzend gladde
iespegel.

*Corry Overmars
Hasselt*

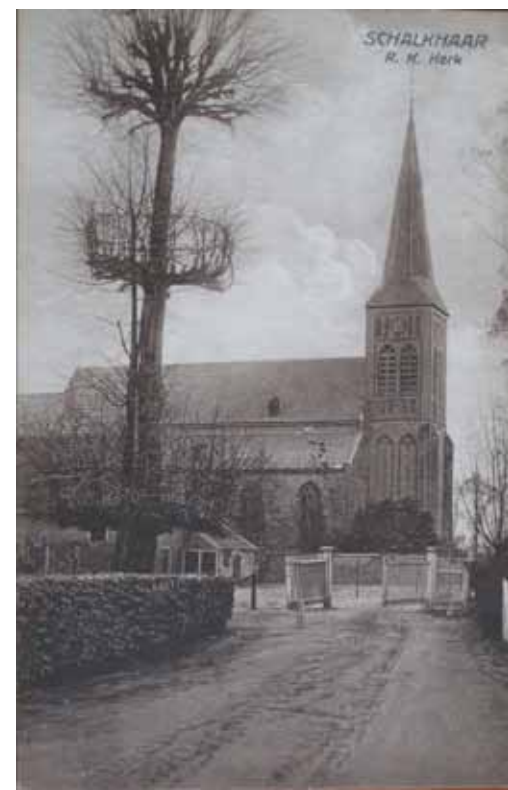
Lève Schalkhaer!

Ruum tweehonderd jöör elejen, in achttien tiene, is 'Schallekhaer' esticht. Der wier op diee onvruchtboere 'haer', wat een nieet zoo lege elègen uutgestrekt heidelandschap was een kerke ebouwd veur de rooms-katholieken. Noe bin ikzelluf nieet katholiek en ik wete döör dan oke nieet völle vanof, möör van 'Taal' weet ik een beetjen meer. Ik hebbe bievueurbeeld eleerd dat een 'schalk' een 'knecht' is, en ze hebt mien proberen wies te maken dat de boerenknechts uut diee tied rondumme diee kerke mochten goan wonen en op diee heide döör wat grond gebruiken mochten, noa het een beetjen te ontginnen natuurlijk. Het zal allemoale wel wöör wèèn. Schalkhaer brengt mien altied op een ander idee. In de jören viefdig van de veurige eeuw studeerden ik Nederlands an de 'COOMA', Centrale Cursussen Middelbare Akten, in Utrecht. College mocht ik kriegen van de bekende Prof. Dr. C.F.P. Stutterheim, diee vanof zesenvieftig oke de Troonrede ieder jöör veur de keuniginne most corrigeren. Literatuur kreeg ik nieet van hem, möör Gotisch en Historische Spraakkunst. Oaver het Oldsaksisch en het Evangelie dat de 'Heliand' enumd wier, sprak hee natuurlijk oke. Meschiens deej hee dat wel um reden dat hee zon mooie Saksische name had. En dat epos oaver de Heiland interesseerden mien biezunder, wiel ik een Dèventerse Nedersaks wazze, diee zien eigen taal zoovölle meugelijk gebruikten. Ik kwamme oaver de 'Heliand' een boel an de weet, ik wete egensnieet meer hoe! Wel weet ik dat het Evangelie van de Blieje Boodschap deur mien in Schalkhaer wier esitueerd en in de Diepenveense drèven zich ofspölden töt an Bathmen too. Veur mien liet de dichter van dit epos Jezus rondkuieren in de lesselstrèek. Dat kwam meschiens oke wiel Bathmen zoovölle op Bethlehem leek en de heidevelden en weerden deur de knechts gebruikt worden konden um hun peerden en koojen of beesten te bewaken. Pas völle later constateerden ik oke in de tekst van de 'Heliand' dat in het toenmalige Saksenland, dat heidens was, de dichter bewust suggesties deej um het döör te loaten spöllen. Ik ziee in gedachten op de 'Skalkbattumse' heidevelden en weidevelden de knechts, meschiens ridders, denk an 'knights', zitten um te kieken nöör de luuster en te luusteren nöör het zingen van de engelenkoren, diee de Blieje Boodschap brengt! Is het een wonder dadde wiej de uivers of ooievaers ekoazen hebt as brengers van een 'Kindeken'? Nee dus. In mien verbèelding is een engel een ooievaer, een geluksdrager of geluksbrenger, of zoo as ik nog altied zegge een 'heileuver', een bringer van heil of genèzing en geluk. De laatste tied holdt verscheiden strèektaalkenners en theologen zich bezig met het oaverzetten van 'Heliand': het vertalen van hun Oldsaksische Heliand, in hun Twentse, Achterhookse, Grönningse, Sallandse taal. Ach, ze hoeft enkeld möör in de schonen te goan stoan van de dichter! Joa, möör döör zit hem noe net de kneep! Veur mien mosten Jozef en Maria nöör Battum, trokken langes de lessel töt Dèventer, liepen nöör Schalkhaer, want in Dèventer was gin plaatse um te oavernachten, sjokten deur en wieren oavervallen deur de heileuver en in een peerdestal bie een keuterboer lei de geluksbrenger Het Kind in een kribbe. Diee peerdestal stond veur mien geveul op de plaatse wöör noe de kerke steet. Döörumme hangt döör altied nog zon devote sfeer Völle Heil en Zegen bracht Het Kind onze strèken! En met Kind mene ik dan nieet enkeld Jezus. Völle Heil en Zegen veur Schalkhaer tiedens de volgende eeuwen! Gefeliciteerd! En dat Het Kind döör möör altied in het middelpunt mag blieden stoan, want ... Het Kind hef de toekomst ... !

Gerrit Kuijk

Dèventer

Gevæcht

En elke dag weer 't zelfde gevæcht:
't Oprukkend waeter dat, gewiekst en smoa
gulzig bezit nemp van de nét weer dreuge grond.
Et spi-jt bruttoal zien golven uut zien mond,
deurwiekt et zaand en kump de rots te noa
die krunend onderdök. d' Eerde
bezwek, verlös terrein en weerde.

Totdat de gulzigaard, bedaerd en uut-eroasd,
emzelf te ruste laegt op et bezet gebied.
Dan richt de rots um op en ræcht zien rugge.
Et zaand ernemp zien kracht en dringt de zee terugge
Noar diept' en orizon: zien daegelijks failliet.

Zo wördt de rust ersteld en zegeviert et ræcht.
En elke dag weer 't zelfde gevæcht...

Jannie Bakker
Genemuiden

Foto: Anne Marie

De Zigeuner muzikant

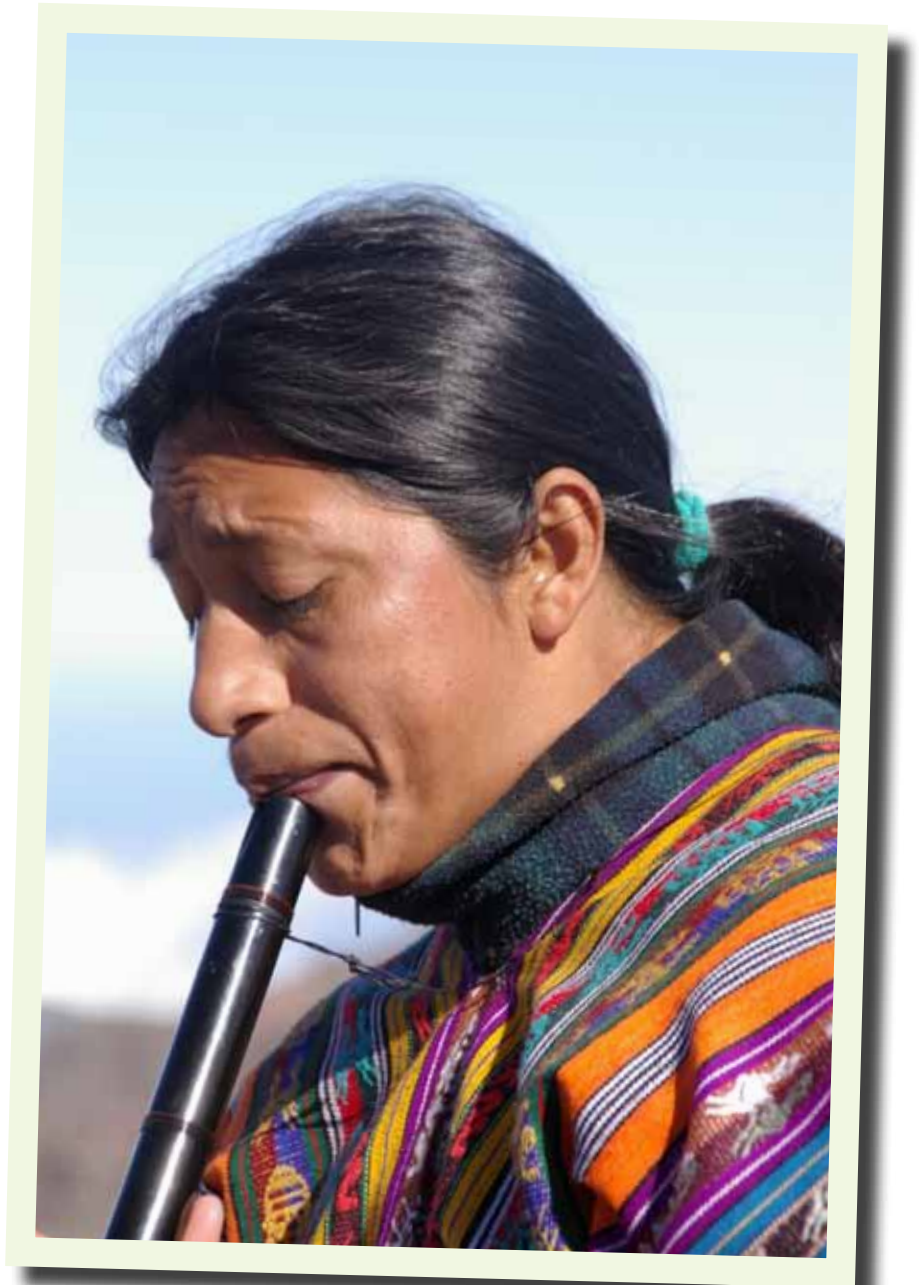
Hee zat doar bie de supermarkt
de tango spölland trouw.
Zigeuner uut 'n Balkanlaand
in Nederland doar neer eplaant
spöln hee zeen vingers blauw.

De winkelkarren gung um veurbiej
zo hoastig en zo drök.
Hee zat doar op zeen greuntekrat
mangs gooin zee in zien deusiej wat.
Det brach veur hem geluk.

Hee spöln zien centen bie mekae
aln daege in weer en weend.
En in het deusiej an zeen voet
lea een bedrag het was neet groot
mar hee was bliede as een keend.

Hee spöln de tange o zo meuj
zeen haand vleug oaver't klavier.
Zigeuner spöln zeen deuntje vlot.
Zeen muziek den dreagen verre vot
vanuut de vremde zat hee hier.

*Fenny Martens-Berends
Nijverdal*

Een streumpien

Een streumpien löp
spöls deur 't gruun
ontmoet gekrulde vaerens,
dotterbloemen, mos...
groet de kleine zangvaogels,
vinken, boomklèvers, wielewaelen,
die nöstelen tussen oltwallen.

Langes 't veld,
wilgenkätties verzulverd in veurjöö,
wöör wilde örchideeën bluuien
tussen botterbloemen,
peerdebloemen, klaover...

Kabbelende stroom
in ärfst
langes gekapte boomstammen,
estapeld veur de winter,
wöör muggen zich verskansen,
knienen, padden, een vos...

Een witte waze,
nog slumerende ochtendnevel,
töt de zonne zich löt zien,
giet skienen
en wöör de ane,
zoas 't eurt,
de stilte versteurt,
op een ni'je dag aopt.

*Een streumpien löp,
begroet 't landlèven
nog èven en slöt dan of,
verdwiënt richting 't bos.*

Minke Kraijer
Zwolle

Damocles

Ik weet wel bienoa zeker
dat ik nooit zal twiefelen of
en hoolang ik bestoa.
Het leaven hef ok zin
as ik stillekes wieder goa
kroepend deur 't stof
drinkend oet nen legen beker.

Feitelijks bin ik zo aarm
da'k nooit zo riek zal wezen
um 'n hemmelriek te kopen.
Nen schienweareld geet veurbie
as ik blind blief hopen
op de umgekearde leavenslien
liggend tuske koald en waarm.

In de haat wör Dionysius zo bemind
dat oprechte liefde
gennen vasten plek mear hef.
Hiermet leaf ik ontroostbaar en bang
as den tiran zölfs zienen troon pries gef
en 't zwoard mi'j bienoa deurkliefde
hangend an 'n peardehoar in de wind.

Antoon Engelbertink
Hengelo

foto © John Stam

Zeegezichte

De zee? Ek kan der niet genug van kriegn.

Elke dag is die weer aandere.

Gien dag etzelfde, wat zè-k ? gien uur!, gien menuut!

En niet allienig de zee, ook de lucht veraandert iedere keer.

Et is een altied wisselend panorama, zonder ruste, zonder stilte, vol kleur, vol lecht.

Elke dag vien ek weer inspiratie.

Et is zo jemmer, dat ek et geluud van de zee en de lucht van de zee niet vaste kan olln.

De zeelucht kan nog net. Doorumme laeg ek ook de skilderij'n, die al kloor bin een poze teegn de duunraand. Dan kan de verflucht der uut en de zeelucht der in trekkn.

En as die lucht der ielemoale in'netrökkn is, dan is et werk pas echt kloor.

De zee, die is onnoavolgber.

Elke mörn fies ek der nor toe.

Ezel, stuultien, verfdeuze, kwastn mee, het lege doek en netuurluk het krat met et kloze werkn.

Iedere keer is et net, aa'k nor een feest goa...

Een feest met een verrassing, een kedoogien net as op een verjoordag.

Aa'k zowat boomm, op de leste duuntoppe bin, dan stap ek of.

Die leste meters, veurdaa'k de zee zie, bin net as dat stuk plakbaand umme et kedoogies-pepier: as dät erof is, dan kan'k et zien....

Die leste meters, ja, aan die veurbi-j bin... Dan zie'k mien zee weer, mien inspirator. ek mage gerust wel zaegn, mien geliefde.

Et verget mi-j net as Rembrandt die zien Saskia iedere keer weer skilderde, zo skilder'ek de zee.

Zo vergong 'k mi-j vanmörn ook weer.

Veurdat ek de ezel neerzette, meuk ek eerst het krat leeg en laegde 'k mien schilderijen een ein tien veur mi-j uut in het grös. Elk skilderije bekeek ek veurdat ek et neerlaegde.

De iene is nog niet mooier dan de aandere.

Soms bin der wel ies veurbi-jgangers, die der iene willn koopn.

"Wat kost die meneer, ek viene die mooi. Dan kan ek de zee mee nor uus neem!"

Lest nog, toen wol een keerl met een zwert pettien op, in een kekiebroek mien mooiste werk koopn: De zee en op de veurgrond een kokmeeuwe op een paeltien.

Die meeuwe, he-j, door e'k wat mee. et is net of het dier leeft! En die wol die keerl now net em.

De man zee: "Ik vind hem erg mooi, ik wil em greeg koopn."

I-j wol de portemenee al trekkn.

Ek zaag dat eem an en keek de meeuwe in de oogn. Et was net asof ie wol zaegn: "Verkoop ie mi-j? Wi-j van mi-j of?"

Et kwam mi-j teegn de keel op.

De man keek mi-j an: "Now, ie willn um toch wel kwiet?"

Ek bin in de bienn egoan en eb de kwaste weggelaegt.

"Meneer", zee'k. "Zol u uw kind verkoopn, oen eigen vleis en bloed? Hoe ku-j dat van mi-j verlangn?... Ek proate niet meer met oe, en a-j niet maekn daa-j wegkoom, dan gooi ek die busse terpentine over oe èn, wat denk ie wel van mi-j?"

De man keek mi-j verboesd an en meuk dat ie wegkwam. Ek eb um niet weer ezien.

Nee, zo'k volk? Dooran ek gien boskop.

Kiek de zee stet er weer op. Zie wel dat ie iel aandars is as de veurige? Die door.

Die ek vanmörn eerst emaeckt. Zee in ochtendschemering.

Disse is Zee in strieklecht.

Dan kriegn de golvn zo'n apperte glaans, ze wörn as et wore transparant.

Muujlijk? ja zeker, ek eb wel 50 skilderij'n emaeckt veurdats ek et begreep, wat dat lecht met de zee deu.

Mer now begin ek der iets van te pruuvn.

Nee meneer, de zee ef zovuule meugelkeedn. Bi -j störm, bi-j erde wiend, bi-j zonsondergaank, bi-j wiendstilte. Nuum mer op.

Allerlei soortn van branding. Met beuties, met voegels, met minsn, met een olde klompe: dèr!...Ai't mer zien!

Ie zien die skilderijne ier wel leagn umme de zeelucht in te oasemen?

Oh, ek eb der nog wel tweehonderd tuus, ier leagn der honderdvieftig en inspiratie veur volgende tweehonderd ek ook nog zat. Ek kan nog joorn veuruut, dag in, dag uut.

Kom over een jaar mer ies weer, dan ku-j der nog meer zien.

En now goa'k an de slag, want ek eb al te vule tied verdoan met dat geproat met oe...

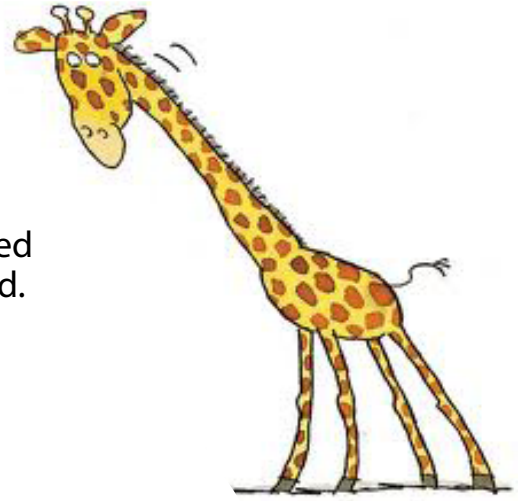
Co Mateboer

Staphorst

Dree gedichies

Giraffe

D'r was eens een giraffe met een té lange nek,
ma a-j d'er an ewend waar'n stun het nog niet zo gek.
Dan kree-j vanzelf bewondering veur dapperheid en moed
Want zo zien nek uutstekken det deed he-j warkelijk goed.
Noe nemt men hem as veurbeeld
Men roemt hem um zien pit,
iej mut oen nek soms uutstekken ok as het tegenzit.

Zeebra

D'r was eens 'n zeebra den was zien kleren zat!
He-j had 't met al die strepen vollédigehad.
He-j wol wel geerne 'n cowboy-pak zo éne met völ franje
en dan het liefst zo was zien wens, het liefste in oranje.
Noe is zo'n pop-art- peerd ewend an 'n zekere haute-
couture, zo is noe eenmaal ziene smaak det hef'e van
nature.
Zo stapp'n he-j noar de P.C. en plaatsenzien ludiek idee.
Ma bienoa wödden het nog een flop, ziej vunden het ècht
oaver de top.
Ma..?, de klant is koning in de P.C., ziej gaven hem zelfs nog
een lasso mee!

Plumeautje

D'r was eens een plumeautje,
een leuk en dapper ding, den dach:
't is hier een zootje 't wördt tied dat ik eens swing!
He-j veagden rap de stöffies weg, det wödden van hem verwacht.
Ma, 't gung met völs te völle swung en met te völle krach.
Dus... daalden alle stöffies weer op aandere plekken neer.

*Mineke Mollink
Hellendoorn*

Hoe varre za'k gaon?

Alsof ik mien eerste stappen zette
zo onzeker veult het wanneer
het zilte water over mien voeten stroomt.
Hoe varre za-k gaon?

Alsof ik veur het eerste zwemme
zoveul angst a'k neervlij
en golven klotsen tegen mien stieve lief.
Hoe sterk is heur kracht?

Alsof ik gien beelden wil herkennen
van veurbi-j driefende herinneringen
wanneer twiefel zich vastklemt.
Hoe groot is heur drang?

Want als ik mien ogen sluute
vraag ik mi-j af: Hoe diepe is de zee?

*Doortje Stam
Belt-Schutsloot*

Winter an zee.

(Mull of Kintyre – Paul Mc Cartney).

Winter an zee
't oneindige ritme
brech rust met zich mee
de mist hangt in fladd'n
o winter an zee.

'k Loop in gedachten verzonken an 't strand
't schoem van de golven vluujt vot in et zaand,
gries is et water, de zee zingt heur lied
in nen eindeloos ritme van vreugd' en verdriet.

Et blaanke zaand det mien vuute umslöt
laagvliegnde meeuwen krijst stilte kapot,
't strand is verloaten, de zommer veurbie
't is zo wied en zo rustig, gedachten bint vriej.

Dan brek de sunn' deur, een lichende baan
kleurt 't woeste water, de mist is vergoan,
de zee kan treusen, ze nemp alle tied
'k zie ne stroalende einder, de zee is zo wied.

Winter an zee
't oneindige ritme
brech rust met zich mee
de mist hangt in fladd'n
o winter an zee.

*Dick Podt-Schoten.
Nijverdal.*

't Leste verhaal Derk Treksloot

Gradus stund weer met et koppeltie jonges van um en bi-j de viemzestig plus op "de Brink" te hangaldern. En ja, Gradus was weer is an't verteln wat hij in et weekend weer met è-maakt had.

Hij was weer is noar zien achternichte Endekie è-west. En as Gradus doar weg kwam dan wus ie zeker dat hij wel weer ien of aander heurd had van deze of gene. Endekie heurde altied van alles wat er gebeurde. Zij kun niet lezen of skriem mar lustern en onthoaln des te beter. Zodat ok disse keer Gradus weer met een vertelseltie op "de Brink" stund.

"Jonges mu-j heurn, ja die beide vrouwluu mag et ök wel heurn". Miene van Beernd en Garrigie Engels woar Gradus bi-j in woonde hadden heurt dat Gradus noar Endekie è-west was en ze wussen dat hij dan altied wat biezuunders te verteln had, zodoende stund die beide vrouwn doar vandage ök bi-j. "Ik was bi-j mien nichte Endekie en die vertelde mi-j toch wat fraais. Dit keer was et een endtie bi-j heur uut de buurte veur è-valn en kun ze niet instoan veur of et allemoale wel zo gebeurd was zoas zij et met è-kregen had.

Ze kende het volk woar et over gung wel en et verwonderde heur dan ok niet dat er zo'n verhaal over die mensen de ronde deud.

Et gung over de jonges van Derk van de Treksloot. De Treksloot was er dan wel niet meer mar et pad wat er nów lag heette nog wel zo.

De Treksloot heette zo umdat doar eerder de turf en later de eerappel deur hen mus op een zogenaamde bök. De Treksloot was zo smal dat er net een bök in lengte deur hen kun. An iene kaante van de sloot was een smal jaagpad. Doar kun as et niet al te nat was een klein licht peerdtie lopen um een bök te trekken. Mar as dat ök niet kun dan trök Derk zulf ök wel is een bök noar et aandere ende van de Treksloot.

Doarumme worde Derk Winkel ök wel Derk Treksloot è-nuumd. Of eigenlijk altied. Allennig met officiele gebeurtenissen worde Derk zien echte achtername nuumt. En hij mus dan goed opletten want anders had hij niet iens deur dat ze hum bedoeln. Mar goed Derk had saam met Aaltie zien allerbassese beste wievie zoas Derk dat zee, vief jonges, woarvan er iene een meisie was. Mar Derk zee altied as hij wat an de kinder wol verteln: "Jonges luster is" en dan kun Betsie nog zo vake zeggen dat ze gien jonge was, mar doar trok Derk zich niks van an. Toen de kinder op een leeftied waarn dat ze de deur uut kun goan, gung Betsie as eerste weg. Ze vuulde zich al een hele tied niet meer op heur gemak in huus. Et oalde huusie gaf dan ök niet veule privacy an een meisie van krap achtiën joar. Ze gung toen ze van de huushoaldskoele of was bi-j een weduwwrouw die hulpbehoevend was woon. Betsie was onder de pan en had et goed noar de zinne bi-j vrouw Schonewille, die merakel op heur gesteld was.

De vier jonges bleem thuis woon, ök toen Derk op een akelige maniere uut de tied kwam. Derk was een bök in de sloot een endtie an et verleggen toen hij uut gleed op het gladde jaagpad en tussen de wallekaante en de bök en onder de bök vaste kwam te zitten. Een hele tied later heb ze hum pas è-vun.

Aaltie bleef dus met de jonges achter, die helemoale gien hoast hadden umme de deur uut te goan. Ze gungn met z'n viern hen warken en Aaltie kun met et geld wat de jonges an heur gaam de huushoalding goed dreiende hoaln.

Ze zei wel is tegen de jonges dat ze toch wel is een keer noar een wichie uut mussen kieken. De jonges 23

keken wel, mar deun d'r verder niet veule met. Behalve de oaldste.

Beernd was op een zoaterdag, veur zien doen barre late thuus è-koom.

Aaltie en de aandere drie breurs maakten zich al wat ongerust. Het was dan ök al een eindtie over elf dat Beernd d'r an kwam fluiten. Normaal waarn de jonges zo rond tien ure kwart over tiene weer in huus dus was et logies dat ze zich een beetie ongemakkelijk vuuln dat Beernd zo late was.

Toen hij de jas uut had en bij de aandern um de kachel hen gung zitten vreugen ze hum dan èk et hemd van 't lief woar as hij weg kwam en wat hij è-doane had nog zo late. En Beernd deud zien verhaal. Hij had Mijntje Kroek woar hij vrögger bi-j in de klasse è-zeten had en noa de skoele umdat ze noar de stad verhuusd waarn, nooit weer è-ziene had, è-tröffen bi-j et clubgebouw. Wie is Mijntje Kroek vreug iene van zien breurs. Ach dat is Mina van de koolnboer zee een aandere. Ie weet toch wel dat ze op skoele zeiden dat Mina et koolngruus nog onder et hemd had zitten. Zoo Mina is dus nöw Mijntje è-worden. En doar bin ie met an de proat è-west Beernd? Niet alleen an de proat mar ik heb heur ök noar et huus van heur oom en tante, die veur an de treksloot woont è-bracht woar ze een paar weken logeert want zij hef vakaantie.

Dus ik mus een einde umme fietsen en veurdat ik op huus an gung heb ik heur is goed bekeken. Et is wel een knap deerntie en alles zit er volgens mi-j op en an. Woensdagoamd goa ik met heur een einde fietsen hebt wi-j of è-spreuken.

En dan zie ik wel wat ik verder met heur goa doen.

Beernd en Mijntje bint hen fietsen è-west en een weke later kwam Mijntje met Bernhard zoas zij Beernd was goan nuum noar huus. Wat Mijntje in de stad è-leerd had wus Beernd natuurlijk niet mar hij vund dat ze wel arg vri-j met zien breurs umme gung.

En Mijntje vuuln zich, zijnde een hene, as een hane in een kippenhok en zij gung ök zo met de jonges umme.

En toen Aaltie van zich zulf vund dat zij oald genög was um noar een bejoarnhuus te goan hef ze dat e-doane en bint Beernd en Mijntje è-trouwd.

En toen Mijntje gien iene meer had die heur op de vingers keek leut ze zich ök wel is vertroeteln deur ien van de aandere breurs van Beernd as die niet in de buurte was. En Beernd die de ogen ök niet in de buze had die leut et mar geworn, ze hadden as breurs wel vaker ding met mekare deelt.

Toen Mijntje in verwachting raakte waarn er vier manluu die zich uutsloofden um Mijntje et noar de zin te maken. Toen er een mooi klein kereltie geboorn was mus Beernd as zijnde de echtgenoot van Mijntje dan ök noar et gemeentehuus um et ventie an te geem.

Toen de ambtenaar van de burgelijke stand vreug noar de name van de vader van et jongetje, zee Beernd: "Tja das een betie moeilijk" en noa een posie noa è-dacht te hebben, zee hee:

"Schrief mar op, "**gebroeders van Winkel**".

*Henk Vos
Hoogeveen*